

RECHTSPRAAK

JURISPRUDENCE

HOF VAN CASSATIE 1 OKTOBER 2015

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Nakoming – Niet-nakoming verbintenis – Ontbinding – Terugwerkende kracht

Overeenkomstig artikel 1179 Burgerlijk Wetboek werkt de vervulde voorwaarde terug tot op de dag waarop de verbintenis is aangegaan. De ontbinding van een overeenkomst die opeenvolgende of voortdurende verbintenissen in het leven roept, geldt evenwel enkel voor de toekomst.

Peters Dany VOF, D.P. en D.P., in zijn hoedanigheid van vereffenaar van Peters D. Accountant BVBA / Fineko NV
Zet.: E. Dirix (voorzitter), B. Deconinck (afdelingsvoorzitter), K. Mestdagh, G. Jocqué en B. Wylleman (raadsheren)

OM: Ch. Vandewal (advocaat-generaal)

Pl.: Mrs. H. Geinger en B. Maes

Zaak: C.14.0480.N

I. Rechtspleging voor het Hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 5 mei 2014.

Raadsheer B. Wylleman heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Ch. Vandewal heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddelen

De eisers voeren in hun verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, drie middelen aan.

III. Beslissing van het Hof

Beoordeling

Eerste middel

EERSTE ONDERDEEL

1. Het is niet tegenstrijdig, eensdeels, artikel 6.1. van de managementovereenkomst te interpreteren als een ontbindende voorwaarde met een louter potestatief karakter in de mate de realisatie ervan enkel afhangt van de wil van de tweede eiser en, andersdeels, te oordelen dat deze bepaling tevens als een eenzijdige opzegmogelijkheid ten voordele van Peters D. Accountant BVBA kan worden gekwalificeerd aangezien deze vennootschap de managementovereenkomst

OBLIGATIONS CONVENTIONNELLES

Exécution – Inexécution de l'obligation – Résolution – Effet rétroactif

En vertu de l'article 1179 Code civil, la condition accomplie a un effet rétroactif au jour auquel l'engagement a été contracté. La résolution de la convention qui a fait naître des obligations successives ou continues ne vaut toutefois que pour l'avenir.

eenzijdig kan beëindigen door zelf tot haar in vereffeningstelling te beslissen.

Het onderdeel mist feitelijke grondslag.

TWEEDE ONDERDEEL

2. De appelrechters oordelen niet dat artikel 6 van de managementovereenkomst in het uitsluitend voordeel van de in vereffening gestelde vennootschap was ingesteld, maar dat de ontbindende voorwaarde een louter potestatief karakter heeft in de mate dat de realisatie ervan enkel afhangt van de wil van de tweede eiser.

In zoverre berust het onderdeel op een onjuiste lezing van het arrest en mist het bijgevolg feitelijke grondslag.

3. Artikel 6.1. van de tussen partijen gesloten managementovereenkomst bepaalt: “*Het contract eindigt van rechtswege door de in vereffeningstelling van de dienstenverstrekker.*”

Door deze bepaling te kwalificeren als een eenzijdige opzegmogelijkheid ten voordele van Peters D. Accountant BVBA en door de beslissing tot in vereffeningstelling bijgevolg met een opzegging die ter kennis moet worden gebracht aan de wederpartij gelijk te stellen, geven de appelrechters aan deze bepaling een uitleg die met de bewoordingen ervan niet onverenigbaar is en hebben zij de bewijskracht en haar verbindende kracht van de overeenkomst niet miskend.

In zoverre kan het onderdeel niet worden aangenomen.

DERDE ONDERDEEL

4. Overeenkomstig artikel 1179 Burgerlijk Wetboek werkt de vervulde voorwaarde terug tot op de dag waarop de verbintenis is aangegaan.

De ontbinding van een overeenkomst die opeenvolgende of voortdurende verbintenissen in het leven roept, geldt evenwel enkel voor de toekomst.

5. De appelrechters vermochten te oordelen dat in artikel 6.1. van de managementovereenkomst een louter potestatieve ontbindende voorwaarde besloten lag, zonder hieraan terugwerkende kracht te verbinden.

Het onderdeel kan niet worden aangenomen.

VIERDE ONDERDEEL

6. Het onderdeel is volledig afgeleid uit de in het tweede onderdeel vergeefs aangevoerde schending van de in dat onderdeel opgeworpen wetsbepalingen en is bijgevolg niet ontvankelijk.

VIJFDE ONDERDEEL

7. De appelrechters oordelen dat:

- de tweede eiser enkele dagen na de in vereffeningstelling van Peters D. Accountant BVBA een constructie heeft opgezet die er uitsluitend op gericht was om aan de verbintenissen van deze vennootschap uit de managementovereenkomst in stilte een einde te laten komen, net als aan de borgstelling van de tweede eiser;

- deze constructie strijdig is met de goede trouw;

- de beslissing tot in vereffeningstelling geen effect kan sorteren en als onwerkzaam dient te worden aangemerkt.

8. Het onderdeel dat nalaat acht te slaan op het oordeel van de appelrechters dat de in vereffeningstelling van Peters D. Accountant BVBA tussen de partijen onwerkzaam is, berust op een onvolledige lezing van het arrest en mist bijgevolg feitelijke grondslag.

Tweede middel

EERSTE ONDERDEEL

9. De appelrechters stellen vast en oordelen dat:

- de verweerster een schadevergoeding vordert van 117.321,78 EUR voor het ereloon dat zij over een periode van 12 maanden had kunnen aanrekenen aan het cliënteel dat als gevolg van de schending van het concurrentiebeding door de tweede eiser is weggevloeid;

- de verweerster zich voor de begroting van de schade baseert op een lijst van klanten die in de periode volgend op de managementovereenkomst een einde stelden aan de samenwerking met de verweerster om een samenwerking met Brepoels BVBA aan te gaan;

- de gegevens vermeld op de lijst aan duidelijkheid niets te wenssen overlaten en controle en inhoudelijke betwisting van de zijde van de eisers ten volle toelaten;

- de eisers in conclusie geen inhoudelijke betwisting aanbrengen en zich ertoe beperken te wijzen op het ontbreken van bewijskrachtige stukken tot staving van de vordering;

- dit verweer ertoe noopt een gerechtsdeskundige aan te stellen met opdracht om de juistheid van de cijfersgegevens opgenomen in de lijst na te gaan en, voor zover nodig, inzage te nemen in de boeken van Brepoels BVBA;

- het voorgaande niet wegneemt dat de verweerster naar behoren aantoonst ernstige schade te hebben geleden zodat reeds een provisioneel bedrag van 35.000 EUR wordt toegekend.

10. Anders dan het onderdeel aanvoert, steunen de appelrechters hun beslissing om reeds een provisioneel bedrag van 35.000 EUR toe te kennen aldus niet louter op een eenzijdig door de verweerster voorgelegd stuk of een eenzijdige verklaring van de verweerster, maar ook op de vaststelling dat de eisers geen inhoudelijke betwisting voeren over de door de verweerster voorgelegde klantenlijst en zich ertoe beperken te wijzen op het ontbreken van bewijskrachtige stukken.

Het onderdeel steunt op een onvolledige lezing van het arrest en mist bijgevolg feitelijke grondslag.

TWEEDE ONDERDEEL

11. De appelrechters oordelen dat “[de tweede eiser] de concurrentieverbintenis die met toepassing van artikel 2 van de bijlage aan de managementovereenkomst op hem rustte geschonden [heeft] en gehouden [is] tot vergoeding van de schade die volgt uit deze schending” en dat deze schade bestaat uit “het ereloon dat [de verweerster] over een periode van 12 maanden had kunnen aanrekenen aan het cliënteel dat als gevolg van de schending van het concurrentiebeding door [de tweede eiser] is weggevloeid”.

12. Anders dan het onderdeel aanvoert, stellen de appelrechters vast dat de beëindiging van de samenwerking met de verweerster en het aangaan van een nieuwe samenwerking met Brepoels BVBA het noodzakelijk en rechtstreeks gevolg is van de schending van het concurrentiebeding door de tweede eiser.

Het onderdeel gaat uit van een onjuiste lezing van het arrest en mist bijgevolg feitelijke grondslag.

Derde middel

13. De appelrechters oordelen dat:

- de tweede eiser artikel 9.1. van de managementovereenkomst heeft geschonden door zelf via zijn vennootschappen boekhoudkundige diensten te verstrekken aan eigen klanten zonder tussenkomst van de verweerster;

– naar de geest en de economie van de contracten de tweede eiser zijn cliënteel heeft overgedragen aan de verweerster, die dit cliënteel verder zou behandelen door tussenkomst van de tweede eiser die hierbij uitsluitend handelde voor rekening van de verweerster.

14. Aldus geven de appelrechters te kennen dat zonder de contractuele tekortkoming van de tweede eiser, de facturatie aan de bewuste klanten zou zijn uitgegaan van de verweerster en aan haar ten goede zou zijn gekomen.

Het middel gaat uit van een onjuiste lezing van het arrest en mist bijgevolg feitelijke grondslag.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eisers tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eisers op 1.099,14 EUR.

(...)